

Q&A's COVID-19 FUNDEREND ONDERWIJS

Versie 24 november 2021

Waarom blijven de scholen in het funderend onderwijs open in de huidige situatie?

Voor de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen en jongeren is het van groot belang dat zij fysiek naar school kunnen blijven gaan. Zeker voor leerlingen in een kwetsbare positie is dat cruciaal.

Wat doet het kabinet om te zorgen dat het verantwoord is om naar school te gaan?

Het is begrijpelijk dat onderwijspersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers zich zorgen maken om hun gezondheid, nu de besmettingen in de hele samenleving oplopen. Om de scholen verantwoord open te laten zijn, is het van groot belang om de geldende maatregelen te blijven hanteren:

- De basisregels: blijf thuis en laat je testen bij klachten, handen wassen, hoesten en niezen in je elleboog, goed ventileren, geen handen schudden en elkaar de ruimte geven¹.
- De aangescherpte quarantaineregels: alle huisgenoten moeten in quarantaine als er iemand besmet is, of je nu beschermd bent of niet beschermd.
- Voor docenten en voor leerlingen op het voortgezet (speciaal) onderwijs en docenten geldt: doe thuis twee keer per week preventief een zelftest. Dit hoeft niet als je recent corona hebt gehad of gevaccineerd bent. Zelftesten voor leerlingen en medewerkers kunnen worden aangevraagd in de zelftesten-aanvraagmodule CoTeRo.

Daarnaast is het mogelijk om aanvullende maatregelen te nemen in overleg met de MR.

Wat is de uitwerking van de aangescherpte basisregels in het onderwijs?

Het is voor het verantwoord open kunnen houden van het onderwijs ontzettend belangrijk dat basismaatregelen worden nageleefd. Aan scholen wordt daarom dringend geadviseerd om de activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven.

Daarop volgt een extra uitwerking van de basisregels:

- Onderwijspersoneel werkt thuis, tenzij zij onderwijs moeten geven of anderszins in het belang van leerlingen op school moeten zijn. Teamvergaderingen en studiedagen vinden online plaats;
- Ouders/verzorgers en andere externen die niet betrokken zijn bij het primaire proces van lesgeven komen niet in de school, tenzij dit echt niet anders kan. Het houden van fysieke open dagen is ook niet mogelijk;
- Alle volwassenen houden 1,5 meter afstand van elkaar² (zie Q&A over 1,5 meter afstand);
- Vieringen vinden plaats zonder externe aanwezigen; Ouders kunnen dus niet komen kijken naar het kerstspel of bij de Sinterklaasviering. De Sint zelf is wel welkom.
- Daarnaast blijft iedereen met klachten thuis, totdat een negatieve testuitslag is ontvangen.

Welke voorwaarden gelden bij het invoeren van aanvullende maatregelen?

Een schoolbestuur mag aanvullende maatregelen invoeren, zoals het gebruik van gespreide pauzes of looproutes in de school. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Het schoolbestuur moet de noodzaak en proportionaliteit van eventuele aanvullende maatregelen onderbouwen³;
- De aanvullende maatregelen moeten passen binnen de besluiten die het kabinet heeft genomen op basis van advisering door het OMT;
- Daarbij moet in elk geval de medezeggenschap betrokken worden. Het is belangrijk dat het schoolbestuur aan de ouders/verzorgers in duidelijke taal uitlegt waarom de school tot deze maatregel(en) besluit.

¹ Het snottebellenbeleid blijft wel van kracht

² Voor leerlingen boven de 18 jaar in het voortgezet (speciaal) onderwijs geldt dit niet.

³ Het bestuur moet ook rekening houden met de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid. Bij het handhaven van een verplichting zal de school zorgvuldig de proportionaliteit in acht moeten nemen: het belang van de leerplicht weegt immers ook zwaar. Het is daarom belangrijk dat de school hier een goed gesprek over voert met leerlingen, ouders/verzorgers en personeel.

Hoe zit het met 1,5 meter afstand?

Met ingang van 24 november 2021 is het houden van 1,5 meter afstand weer verplicht. Voor het onderwijs geldt een uitzondering: onderwijspersoneel en leerlingen in en rond de school hoeven geen 1,5 meter afstand te houden tot elkaar.

Voor de volwassenen (personeel, evt. aanwezige ouders/verzorgers, externen etc) geldt het dringende advies om 1,5 meter afstand tot andere aanwezige volwassenen te houden.

Waar kunnen zelftesten worden besteld?

Zelftesten voor leerlingen (in het VO) en medewerkers (PO en VO) kunnen worden aangevraagd in de zelftesten-[aanvraagmodule CoTeRo](#). In de [vragenmodule](#) van CoTeRo vind je de meest gestelde vragen.

Primaire proces van lesgeven

Aan scholen wordt dringend geadviseerd om de activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven. Wat betekent dat voor zorg- en ondersteuningsactiviteiten (zoals de logopedie) in de school?

Als een dergelijke activiteit ten goede komt aan het primaire proces en het is niet mogelijk om het op een alternatieve manier te organiseren, dan kan deze activiteit in de school plaatsvinden.

Hoe moeten de school omgaan met Sinterklaas?

Het is toegestaan om sinterklaasactiviteiten te organiseren. Geadviseerd wordt om dit alleen te organiseren in een groep/klas, dus er dit jaar geen grootschalig schoolevenement van te maken. Alle vieringen vinden in ieder geval plaats zonder ouders/verzorgers als toeschouwer. De Sint zelf is wel welkom.

Hoe moeten we als school omgaan met open dagen?

We adviseren om de activiteiten op school te beperken tot het primaire proces van lesgeven. Dus activiteiten die niet direct gerelateerd zijn aan het geven van onderwijs te annuleren of op een alternatieve manier te organiseren. Dit geldt dus ook voor fysieke open dagen.

Quarantaine

Kinderen en jongeren raken ook besmet. Is de strategie groepsimmunitieit opbouwen?

Nee. Het advies blijft gelden dat kinderen met klachten zich laten testen bij de GGD en thuis de uitslag afwachten⁴.

Wat betekent het algemeen aangescherpte quarantaineregels voor het onderwijs?

Omdat de besmettingen in de hele samenleving weer oplopen, zijn de quarantaineregels aangescherpt: alle huisgenoten moeten in quarantaine als er iemand besmet is, ongeacht of zij beschermd zijn of niet-beschermd. Onderwijspersoneel, kinderen en jongeren worden daarvan niet uitgezonderd.⁵ Dat heeft ook gevolgen voor het onderwijs. Het betekent dat er vaker en meer leerlingen, docenten en ander onderwijspersoneel in quarantaine moeten. We weten inmiddels hoe groot de gevolgen van dergelijke coronamaatregelen op de ontwikkeling van leerlingen kunnen zijn. Om die reden is het van belang dat scholen hier rekening mee te houden. Zowel door zo goed als mogelijk de verspreiding van het virus tegen te gaan, met bijvoorbeeld de basisregels en het zelftesten, als door bijvoorbeeld het tijdelijk aanbieden van onderwijs op afstand.

Wat wordt er van scholen verwacht als de docent of leerlingen in quarantaine zitten?

⁴ Het snottebellenbeleid blijft wel van kracht

⁵ Alle huisgenoten gaan in quarantaine, ongeacht leeftijd.

Het is van belang dat scholen voorbereid zijn op afwezigheid van docenten en leerlingen in verband met quarantaines of besmettingen op school. Hierbij staan zowel het tegengaan van verspreiding van het virus als continuering van onderwijs centraal. Denk hierbij aan communicatie naar ouders en leerlingen; onderwijsaanbod en afstandsonderwijs; en afstemming met bestuur en gemeente. Scholen worden gevraagd om zoveel mogelijk met ouders/verzorgers en leerlingen te overleggen over de mogelijkheden om leerlingen in thuisquarantaine, afstandsonderwijs te geven. De keuze voor afstandsonderwijs is echter nadrukkelijk de professionele keuze van de school. Dit kan dan ook niet door individuele ouders/verzorgers worden afgedwongen. Het spreekt voor zich dat scholen niet aan het onmogelijke kunnen worden gehouden.

Wanneer mag een school sluiten?

Het schoolbestuur heeft de bevoegdheid een school tijdelijk gedeeltelijk of geheel te sluiten. Het bestuur besluit alleen tot sluiting van een school:

- Nadat de GGD een advies heeft uitgebracht over besmettingen op de school en de beperking van het verspreidingsrisico en dit advies het best opgevolgd kan worden door het sluiten van de school en het overgaan op afstandsonderwijs⁶; of
- Indien organisatorisch geen andere mogelijkheid bestaat, doordat te veel personeelsleden ziek zijn of in quarantaine moeten, en geen vervanging beschikbaar is.

Bij sluiting van een school neemt het schoolbestuur contact op met de gemeente en de inspectie via het hiervoor ingerichte meldpunt. Daarbij wordt ook gevraagd hoe de continuïteit van het onderwijs wordt gewaarborgd. Een school meldt het ook als ze weer open gaan. Een gedeeltelijke schoolsluiting hoeft niet te worden gemeld bij de inspectie.

Vaccinatie

Krijgt onderwijspersoneel voorrang op een boosterprik?

Nee. Vaccins bieden nog steeds een goede bescherming tegen ziekenhuis- en IC-opnames.⁷ De booster is effectief in het zorgen voor een versterkte immuunrespons bij kwetsbare personen bij wie de immuniteit lager is. Om deze redenen krijgen de ouderen nu als eerste de boostervaccinatie. Daarna komen de 60-plussers aan de beurt en uiteindelijk mag iedereen een booster halen.⁸

Een boostervaccinatie levert geen substantiële bijdrage aan het huidige hoge aantal besmettingen. Effectiever is het opvolgen van de basisregels, en dat jongeren en volwassenen die dat nog niet hebben gedaan zich laten vaccineren. De vaccinatiegraad onder docenten is hoog (meer dan 90%), de vaccinatiegraad onder jongeren vraagt aandacht (61% van de 12 – 17-jarigen is volledig gevaccineerd).

Wat kunnen we als school doen om jongeren te stimuleren zich te laten vaccineren?

Veel jongeren hebben nog steeds vragen over het vaccineren tegen het coronavirus. Het blijft belangrijk dat jongeren hun eigen keuze maken om zich wel of niet te laten vaccineren⁹, op basis van betrouwbare informatie. Een open gesprek over vaccineren kan hen hierbij helpen, het liefst in een vertrouwde omgeving, zoals school. Het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI) heeft lesmateriaal ontwikkeld over de biologie achter het mRNA-vaccin. Het materiaal is gratis te bestellen en geschikt voor onder- en bovenbouw vmbo, havo en vwo. Op Wikiwijs staat veel open lesmateriaal voor verschillende niveaus over corona, infectieziektes en groepsimmuniteit. Jongeren kunnen ook op www.coronavaccinatie.nl/jongeren meer informatie vinden over het vaccin.

⁶ Indien de school sluit na advies van de GGD, dient met de GGD overlegd te worden wat er wel en niet kan op het gebied van noodopvang. Leerlingen die in quarantaine moeten, kunnen niet alsnog op school opgevangen worden.

⁷ De bescherming tegen ziekenhuisopnames en ernstige klachten is nog steeds heel goed, voor alle vaccins meer dan 90%.

⁸ De gezondheidsraad komt met een advies over de mensen die met Janssen en Astra-Zeneca zijn geprikt. Mogelijk dat die eerder moeten vanwege verminderde immuniteit.

⁹ Jongeren van 16 en 17 jaar mogen zelf beslissen of ze een coronavaccinatie nemen, bij 12 t/m 15 jaar geldt dat als de jongere na weigering van de ouders de coronavaccinatie blijft willen hij daar ook het recht toe heeft.

Overige locaties en vervoer

Hoe moeten we omgaan met praktijkgerichte lessen?

Op momenten dat leerlingen onderwijs volgen op een mbo locatie of in een (leer)bedrijf worden zij geacht aan de protocollen/richtlijnen te voldoen die op die locatie gelden. Betreft het een vo-locatie (ook van een verticale instelling), dan gelden de regels voor het voortgezet onderwijs.

Bepaalde onderwijsactiviteiten, zoals stages, lob-activiteiten en leerwerkplekken vinden buiten het schoolgebouw plaats. Ook voor 'hybride' vormen van onderwijs geldt dat deze voor een deel buiten de school worden gevolgd. Hiervoor geldt ook dat leerlingen worden geacht aan de protocollen/richtlijnen te voldoen die op de betreffende locatie gelden.

Wat betekenen de huidige maatregelen bewegingsonderwijs/Lichamelijke opvoeding?

Deze lessen kunnen doorgaan. Tijdens de lessen doen docenten er goed aan zoveel mogelijk afstand te bewaren tot de leerlingen en gymzalen goed te ventileren. Het gebruik van het coronatoegangsbewijs (CTB) is verplicht voor onder meer sportbeoefening op binnensportlocaties. Een leraar die kinderen wegbrengt voor schoolzwemmen of begeleidt met de gymles is uitgezonderd van de CTB-plicht, aangezien dit om het verrichten van beroeps- en bedrijfsmatige werkzaamheden gaat. Voor ouders/verzorgers of vrijwilligers geldt voor het wegbrengen van kinderen (in het kader van de zwemles, sportbeoefening) wel een CTB-plicht bij betreden van de publieke binnenruimte van de sportlocatie. Er is overigens geen publiek meer toegestaan.

Is het verplicht om een mondneusmasker te gebruiken in het leerlingenvervoer?

Voor het voortgezet speciaal onderwijs gelden voor leerlingenvervoer de volgende regels:

- De chauffeur doet voor de rit een gezondheidscheck bij de leerlingen.
- Leerlingen moeten zoveel mogelijk afstand bewaren tot de chauffeur.
- Leerlingen dragen een mondneusmasker.
- De chauffeur draagt een chirurgisch mondneusmasker.